

علی هاشمی

نمونه سوال: آشنایی با تابع

سایت: ALIGEBRA.COM

علی هاشمی: ۰۹۱۲۷۷۴۴۳۸۹

۱- در تابع خطی $f(x)$ اگر $f(3x - 1) + 3f(1 - x) = 4$ ، $f(5) = 2$ ، باشد $f(14)$ کدام است؟

۲- اگر f یک تابع خطی باشد به طوری که $f(x) + f\left(\frac{1}{x}\right) = \frac{x^2 - 12x + 1}{2x}$ مقدار $f(-4)$ کدام است؟

۳- اگر $f\left(x - \frac{1}{x}\right) = x + \frac{1}{x} + 6$ ، آنگاه $f(\sqrt{2})$ کدام می تواند باشد؟ ($x \neq 0$)

۴- اگر $f\left(x + \frac{1}{x}\right) = x^3 + \frac{1}{x^3}$ باشد $f(\sqrt{5})$ کدام است؟

۵- اگر $n \in N$ باشد حاصل $\left[\sqrt[3]{8n^3 + 6n^2 + 1} \right]$ کدام است؟

۶- اگر n عددی طبیعی بوده و داشته باشیم $\sqrt{n^2 + 4n + 1} = 9$ ، حاصل $[\sqrt{2n^2 + n + 1}]$ کدام است؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است.)

۷- اگر $f(3) = 4x + 1$ و $f(2-x) + f(x-2) = 5$ باشد، آنگاه $f(3)$ کدام است؟

۸- حاصل $y = 2x - 2[x]$ در کدام بازه قرار دارد؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است.)

۹- نمودار تابع $y = [\sin x]$ در بازه $[-\pi, \pi]$ از چند پاره خط و نقطه تشکیل شده است؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است.)

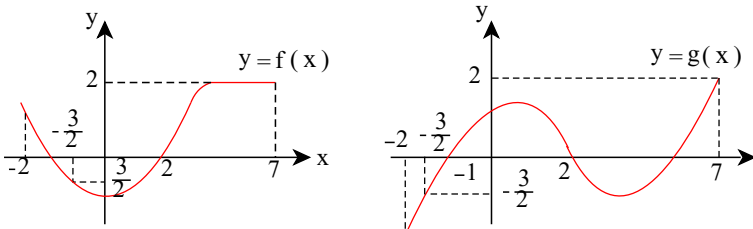
۱۰- اگر $f(x) = x^2 - 2$ و $f(g(x)) = x^2 - 2x - 1$ آن گاه $g(x)$ کدام می تواند باشد؟

۱۱- اگر $[x] = 1$ باشد آن گاه حاصل $\sqrt{x^2 - 2x + 1} + \sqrt{x^2 - 4x + 4}$ کدام است؟

۱۲- برد تابع $f(x) = [x + ۲] + [-x]$ کدام است؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است.)

۱۳- نمودارهای توابع f و g به صورت زیر هستند. عبارت $y = \frac{1}{\sqrt{f(x) - g(x)}}$ به ازای چه مقادیری از x تعریف شده است؟

۱۴- اگر $-۲ = \left[x + \frac{1}{۲}\right]$ باشد، حاصل $[۲x]$ کدام می‌تواند باشد؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است.)

۱۵- اگر $f(x) = \frac{۳^{-[x]}}{۳^{[-x]}}$ باشد، حاصل $f(\sqrt{1}) + f(\sqrt{2}) + f(\sqrt{3}) + \dots + f(\sqrt{10})$ کدام است؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است.)

۱۶- اگر $|۲x + ۱| < ۱$ حاصل $[x] + [x^۲]$ کدام است؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است.)

۱۷- اگر $f(x) = x^3 - 3x$ باشد دامنه‌ی تابع $h(x) = \sqrt{x - f(x)}$ کدام است؟

۱۸- دامنه‌ی تابع $f(x) = \sqrt{(a^2 - 4)x^2 + ax + 6}$ بازه $(-\infty, b]$ است. $a + b$ کدام است؟

۱۹- در یک پارکینگ، هزینه‌ی پارک خودرو (برحسب هزار تومان) پس از x ساعت، با رابطه‌ی $f(x) = \begin{cases} 1 & 0 \leq x < 1 \\ 3 & 1 \leq x < 2 \\ 5 & 2 \leq x < 3 \end{cases}$ محاسبه می‌شود. ضابطه‌ی تابع هزینه‌ی پارکینگ به ازای $0 \leq x < 3$ کدام است؟ ([ ] نماد جزء صحیح است.)

۲۰- اگر $\left[\frac{1-x}{x}\right] = 1$ ، آن گاه تعداد مقادیر ممکن برای عبارت $[-6x]$ کدام است؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است.)

۲۱- فرض کنیم $f(g(x)) = x^2 + \frac{1}{x^2} - 4$ و $g(x) = x - \frac{1}{x}$ ، در این صورت $f(x)$ کدام است؟

۲۲- دامنه تابع $f(x) = x + \sqrt{-x^2 - 2x + 3}$ بازه $[a, b]$ می‌باشد. $b - a$ کدام است؟

۲۳- اگر $n \in \mathbb{N}$ باشد حاصل $\left[\sqrt{4n^2 + 3n + 1} \right]$ کدام است؟

۲۴- جواب معادله $3x - 2 = -4$ کدام است؟ (نماد $[ ]$ ، جزء صحیح است.)

۲۵- نمودار تابع $y = x - [x]$; $x \in [-2, 3]$ از n پاره‌خط مساوی به اندازه‌ی l تشکیل شده است. دو تایی مرتب (n, l) کدام است؟

۲۶- دامنه‌ی تعریف تابع $f(x) = \sqrt{3 - \sqrt{x - 1}}$ کدام است؟

۲۷- اگر $g(x) = x^2 - 2x$, $g(f(x)) = x^2 + 1$, نمودار f و محور عرض‌ها در کدام عرض متقاطع‌اند؟ $(f(x) > 1)$

۲۸- اگر مجموعه جواب نامعادله $|[x] - 2| \leq 1$ بازه $[a, b)$ باشد $a + b$ کدام است؟ (علامت جزء صحیح است.)

۲۹- در کدام گزینه، توابع f و g مساوی نیستند؟

۳۰- کدام گزینه درست نیست؟

پاسخنامه تشریحی

۱ - گزینه ۲ تابع خطی به صورت $f(x) = ax + b$ نشان داده می‌شود.

$$\begin{aligned} f(3x-1) + 3f(1-x) &= 4 \rightarrow a(3x-1) + b + 3(a(1-x) + b) = 4 \\ \rightarrow 3ax - a + b + 3a - 3ax + 3b &= 4 \rightarrow 2a + 4b = 4 \rightarrow a + 2b = 2 \\ f(5) &= 2 \rightarrow 5a + b = 2 \Rightarrow \begin{cases} a + 2b = 2 \\ 5a + b = 2 \end{cases} \rightarrow a = \frac{2}{9}, b = \frac{8}{9} \rightarrow f(x) = \frac{2}{9}x + \frac{8}{9} \\ \rightarrow f(14) &= \frac{28}{9} + \frac{8}{9} = \frac{36}{9} = 4 \end{aligned}$$

۲ - گزینه ۴ تابع خطی به صورت $f(x) = ax + b$ نشان داده می‌شود.

$$\begin{aligned} f(x) + f\left(\frac{1}{x}\right) &= \frac{x^2 - 12x + 1}{2x} \rightarrow ax + b + \frac{a}{x} + b = \frac{ax^2 + bx + a + bx}{x} \\ &= \frac{ax^2 + 2bx + a}{x} = \frac{2ax^2 + 4bx + 2a}{2x} = \frac{x^2 - 12x + 1}{2x} \xrightarrow{\text{مقایسه}} a = \frac{1}{2}, 4b = -12, b = -3 \\ f(x) &= \frac{1}{2}x - 3 \rightarrow f(-4) = -2 - 3 = -5 \end{aligned}$$

۳ - گزینه ۱

$$x - \frac{1}{x} = t \rightarrow x^2 + \frac{1}{x^2} - 2 = t^2 \rightarrow \left(x + \frac{1}{x}\right)^2 = t^2 + 4$$

$$f(t) = \pm \sqrt{t^2 + 4} + 6 \rightarrow f(x) = 6 \pm \sqrt{x^2 + 4} \rightarrow f(\sqrt{2}) = 6 \pm \sqrt{6}$$

۴ - گزینه ۳ می‌دانیم: $a^3 + b^3 = (a+b)^3 - 3ab(a+b)$

$$\begin{aligned} f\left(x + \frac{1}{x}\right) &= x^3 + \frac{1}{x^3} \rightarrow f\left(x + \frac{1}{x}\right) = \left(x + \frac{1}{x}\right)^3 - 3x\left(\frac{1}{x}\right)\left(x + \frac{1}{x}\right) \\ \rightarrow f\left(x + \frac{1}{x}\right) &= \left(x + \frac{1}{x}\right)^3 - 3\left(x + \frac{1}{x}\right) \\ x + \frac{1}{x} = t &\rightarrow f(t) = t^3 - 3t \rightarrow f(\sqrt{5}) = (\sqrt{5})^3 - 3\sqrt{5} = 5\sqrt{5} - 3\sqrt{5} = 2\sqrt{5} \end{aligned}$$

۵ - گزینه ۱ روش اول: چون n عددی طبیعی است واضح است که داریم:

$$\begin{aligned} 8n^3 &< 8n^3 + 6n^2 + 1 < 8n^3 + 12n^2 + 6n + 1 \\ \rightarrow (2n)^3 &< 8n^3 + 6n^2 + 1 < (2n+1)^3 \rightarrow \sqrt[3]{(2n)^3} < \sqrt[3]{8n^3 + 6n^2 + 1} < \sqrt[3]{(2n+1)^3} \\ \rightarrow 2n &< \sqrt[3]{8n^3 + 6n^2 + 1} < 2n+1 \rightarrow \left[\sqrt[3]{8n^3 + 6n^2 + 1}\right] = 2n \\ n=1 &\rightarrow \left[\sqrt[3]{8+6+1}\right] = \left[\sqrt[3]{15}\right] = [2, \dots] = 2 \end{aligned}$$

روش دوم: یک عدد طبیعی دلخواه انتخاب می‌کنیم.

گزینه‌ای که به جای n آن عدد یک قرار دهیم و حاصل ۲ شود جواب تست است (گزینه‌ی اول)

۶ - گزینه ۱ به ازای هر عدد طبیعی n به راحتی می‌توان نشان داد که:

$$\underbrace{n^2 + 2n + 1}_{(n+1)^2} < n^2 + 4n + 1 < \underbrace{n^2 + 4n + 4}_{(n+2)^2} \Rightarrow n+1 < \sqrt{n^2 + 4n + 1} < n+2$$

$$\Rightarrow n \in N : \left[\sqrt{n^2 + 4n + 1}\right] = n+1 \xrightarrow{\text{طبق فرض}} n+1 = 9 \Rightarrow n = 8$$

$$\left[\sqrt{2n^2 + n + 1}\right] = \left[\sqrt{128 + 8 + 1}\right] = \left[\sqrt{137}\right] = [11, \dots] = 11$$

پس داریم:

۷ - گزینه ۲ چون در صورت سؤال $f(3)$ را خواسته، ابتدا هر یک از عبارت‌های $x - 2$ و $2 - x$ را مساوی ۳ قرار می‌دهیم:

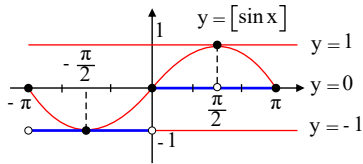
$$x - 2 = 3 \rightarrow x = 5, 2 - x = 3 \rightarrow x = -1$$

$$\left. \begin{aligned} x = 5 &\rightarrow 5f(3) + f(-3) = 21 \\ x = -1 &\rightarrow 5f(-3) + f(3) = -3 \end{aligned} \right\} \times (-5) \rightarrow -24f(3) = -108 \rightarrow f(3) = 4,5$$

۸ - گزینه ۲

می‌دانیم $1 < [f(x)] - f(x) \leq 0$ است.

$$0 \leq x - [x] < 1 \xrightarrow{\times 2} 0 \leq 2(x - [x]) < 2 \Rightarrow 0 \leq 2x - 2[x] < 2 \Rightarrow 0 \leq y < 2 \Rightarrow y \in [0, 2)$$

واضح است که شکل از سه پاره خط و دو نقطه تشکیل شده است.

۱۰ - گزینه ۴

$$f(g(x)) = x^2 - 2x - 1 \rightarrow (g(x))^2 - 2 = x^2 - 2x - 1 \Rightarrow g^2(x) = x^2 - 2x + 1 = (x - 1)^2$$

$$\Rightarrow g(x) = \pm(x - 1) \Rightarrow g(x) = x - 1 \text{ یا } g(x) = 1 - x$$

۱۱ - گزینه ۱ اگر $[x] = 1$ باشد آن گاه $1 \leq x < 2$ است.

$$\sqrt{x^2 - 2x + 1} + \sqrt{x^2 - 4x + 4} = \sqrt{(x - 1)^2} + \sqrt{(x - 2)^2} = \underbrace{|x - 1|}_{+} + \underbrace{|x - 2|}_{-} = x - 1 + 2 - x = 1$$

۱۲ - گزینه ۴

$$f(x) = [x] + [-x] = \begin{cases} 0 & , x \in Z \\ -1 & , x \notin Z \end{cases}$$

با توجه به $[x + 2] = [x] + 2$ داریم:

$$f(x) = [x] + [-x] + 2 \begin{cases} \xrightarrow{x \in Z} f(x) = 0 + 2 = 2 \\ \xrightarrow{x \notin Z} f(x) = -1 + 2 = 1 \end{cases}$$

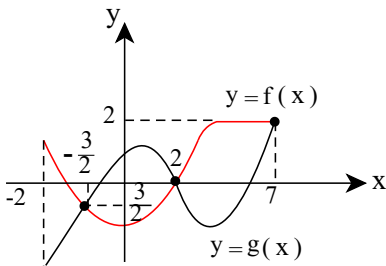
پس برد تابع $\{1, 2\}$ است.

۱۳ - گزینه ۴ برای یافتن دامنه $y = \frac{1}{\sqrt{f(x) - g(x)}}$ باید x هایی را بیابیم که برای آن ها حاصل $f(x) - g(x)$ مثبت است، یعنی باید داشته باشیم $f(x) - g(x) > 0$ یا

$$f(x) > g(x)$$

توجه کنید که $f(x) - g(x)$ نمی تواند برابر صفر باشد چون باعث صفر شدن مخرج کسر می شود.

اگر نمودار هر دو تابع را در یک دستگاه مختصات رسم کنیم خواهیم داشت:

باتوجه به شکل به ازای مقادیری از x که به $(-2, -\frac{3}{2}) \cup (2, 7)$ تعلق دارد $f(x)$ بزرگ تر از $g(x)$ است.

۱۴ - گزینه ۲

$$\left[x + \frac{1}{2}\right] = -2 \Rightarrow -2 \leq x + \frac{1}{2} < -1 \Rightarrow -2 - \frac{1}{2} \leq x < -1 - \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow -\frac{5}{2} \leq x < -\frac{3}{2} \Rightarrow -5 \leq 2x < -3 \Rightarrow [2x] = -5, -4$$

۱۵ - گزینه ۲

$$f(x) = \frac{3^{-[x]}}{3^{[-x]}} = 3^{-[x]-[-x]} = 3^{-([x]+[-x])} = \left(\frac{1}{3}\right)^{[x]+[-x]}$$

از طرفی می دانیم $[x] + [-x] = \begin{cases} 0 & ; x \in Z \\ -1 & ; x \notin Z \end{cases}$ ، لذا برای مجموعه $\{\sqrt{1}, \sqrt{2}, \dots, \sqrt{10}\}$ اعداد صحیح هستند، پس داریم:

$$x \in Z \Rightarrow \left(\frac{1}{3}\right)^{[x]+[-x]} = \left(\frac{1}{3}\right)^0 = 1$$

و برای بقیه اعداد که صحیح نیستند، داریم:

$$x \notin Z \Rightarrow \left(\frac{1}{3}\right)^{[x]+[-x]} = \left(\frac{1}{3}\right)^{-1} = 3$$

$$f(\sqrt{1}) + f(\sqrt{2}) + \dots + f(\sqrt{10}) = (f(\sqrt{1}) + f(\sqrt{4}) + f(\sqrt{9})) + (f(\sqrt{2}) + f(\sqrt{3}) + f(\sqrt{5})$$

$$+ f(\sqrt{6}) + f(\sqrt{7}) + f(\sqrt{8}) + f(\sqrt{10})) = 3 \times 1 + 7 \times 3 = 24$$

۱۶ - گزینه ۴ ابتدا نامعادله ی معادله ی قدرمطلق را حل می کنیم:

$$|2x + 1| < 1 \Rightarrow -1 < 2x + 1 < 1 \Rightarrow -2 < 2x < 0$$

$$\Rightarrow -1 < x < 0 \Rightarrow \begin{cases} [x] = -1 \\ 0 < x^2 < 1 \Rightarrow [x^2] = 0 \end{cases} \Rightarrow [x] + [x^2] = -1$$

گزینه ۲ $f(x) = \sqrt{1-x} + \sqrt{x-1} \rightarrow \begin{cases} 1-x \geq 0 \\ x-1 \geq 0 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} 1 \geq x \\ x \geq 1 \end{cases} \xrightarrow{\text{اشتراک}} x=1 \rightarrow D_f = \{1\} \rightarrow f(x) = 0$

$g(x) = \sqrt{1-x} \times \sqrt{x-1} \rightarrow \begin{cases} 1-x \geq 0 \\ x-1 \geq 0 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} 1 \geq x \\ x \geq 1 \end{cases} \xrightarrow{\text{اشتراک}} x=1 \rightarrow D_g = \{1\} \rightarrow g(x) = 0$

پس $f(x) = g(x)$ است.

گزینه ۳ $f(x) = \sqrt{x^2-x} \rightarrow x^2-x \geq 0 \rightarrow x(x-1) \geq 0 \rightarrow D_f = (-\infty, 0] \cup [1, +\infty)$

$g(x) = \sqrt{x} \times \sqrt{x-1} \rightarrow \begin{cases} x \geq 0 \\ x-1 \geq 0 \end{cases} \rightarrow x \geq 1 \xrightarrow{\text{اشتراک}} x \geq 1 \rightarrow D_g = [1, +\infty)$

$f(x) \neq g(x)$ در نتیجه داریم: $D_f \neq D_g$.

گزینه ۴ $D_f = \mathbb{R} - \{0\}, D_g = \mathbb{R} - \{0\}$

اکنون دو تابع را ساده می‌کنیم:

$f(x) = \frac{x}{x^2} = \frac{1}{x}, g(x) = \frac{x^2}{x^3} = \frac{1}{x}$

پس $f(x) = g(x)$ است.

۳۰ - گزینه ۳ نمودار تابع $y = \frac{x-3}{x}$ محور y ها را قطع نمی‌کند، چون شامل هیچ نقطه‌ای با طول صفر نیست.

پاسخنامه کلیدی

۱ - ۲	۶ - ۱	۱۱ - ۱	۱۶ - ۴	۲۱ - ۱	۲۶ - ۴
۲ - ۴	۷ - ۲	۱۲ - ۴	۱۷ - ۱	۲۲ - ۱	۲۷ - ۲
۳ - ۱	۸ - ۲	۱۳ - ۴	۱۸ - ۴	۲۳ - ۲	۲۸ - ۳
۴ - ۳	۹ - ۴	۱۴ - ۲	۱۹ - ۲	۲۴ - ۱	۲۹ - ۳
۵ - ۱	۱۰ - ۴	۱۵ - ۲	۲۰ - ۱	۲۵ - ۴	۳۰ - ۳